

Nepodpisani se dopizci ne tiskaju. Pripremlana se pisma tiskaju po 5 vrat, svaki redak. Oglaši od 8 redaka stote 60 m., za svaki redak više 5 m.; ili a sčitavanje opetovanja na pogodbu sa upravom. Novci se žalju postarskom napisnicom (as-segno postalo) na administraciju "Naše Sloga". Ime, prezime i nazivili poštu valja točno označiti.

Komu list nedostaje na vrijeme, neko to juvi odgovarajući u otvorenu pismo, za koje se ne plaća poštarna, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a nestoga sve pekvati. Nar. posl.

Izbor zastupnika za izvanjske občine Istre. Brzjavne viesi „Naše Sloga“.

I. Kopar: Izabrani su za zemaljske zastupnike: Josip Kompare i dr. Mate Trinajstić.

II. Pazin: Izabrani brijahu jednoglasno zastupnici dr. Matko Ladinja i dr. Dinko Trinajstić.

III. Volosko: Izabrani zastupnici Matko Mandić i Slavoj Jenko. Protivnik Kastelic dobio svojih 12 glasova. A nadreicich se sa svojimi sustegnuo.

IV. Lošinj: Izabrani su jednoglasno Vjekoslav Spinčić i Šime Kvirin Kozulić. — Živili istarski Hrvati.

Kakvi će biti zastupnici?

Glasilo zemaljskoga odbora u Po-reči i talijanske stranke u Istri "L'Istria" razpravlja na uvdnom mjestu u posljednjem broju o tom, kakvi će biti naši zastupnici, koje imade izabrati naš narod u izvanjskih občinah Istre današne 16. t. mj.

Ona odgovara na gornje pitanje u glavnom slediće:

1. Protivnički zastupnici biti će po svoj prilici oni isti, koji bijahu u zadnjem zasedanju.

2. Oni igraju sa svojim pukom sramotnu komediju, dočim mu predstavljaju Talijana Istre kao protivnike Slavena, jer kad bi oni zbilja takvimi bili, stvorili bi bili posve druge zakone, ter postupanje Talijana sa Slaveni biće bi posve drugo.

3. Što su postigli Slaveni Istre, da se daju voditi od šestorice Liburnjana i od dvostruko tolikog broja svećenika tudjina?

4. Talijani Istre nisu nikada izazivali, već bijahu oni izazvani i nadnuduti od Slavena, i napokon,

5. Slaveni Istre imali bi poslati u sabor posve druge osobe, nego li bijahu njihovi dosadašnji zastupnici, s kojima nije moguće u miru živiti i u slogi raditi.

Tako porečki listić, a evo nas, da mu na pojedine točke tricno i hladno odgovorimo, i to na:

1. Nama nije do osoba, već do načela, i kod izbora kandidata ne puži se na našoj strani na osobe, na stalištu, na zvanje, već samo na to, koliko je dotični kandidat sposoban, da vrši težke zastupničke dužnosti, da je počinjak i značajan i vjeran sin crkve i naroda, koji ga bira.

Takove muževane slao je do sada malom iznimkom naš narod u sabor.

je 444 hodočastnika, a "Saturno" 435. Među hodočastnicima vladala je jednodušnost, ljubav i sloga.

Putem se na svakom parobrod iz-možila skupno dva djebla Gospine krunice, koju je na "Hungariji" predvodio sam pre-svetiji gospodin biskup. Slična prizora, gdje pastir okružen od ljubljenoga si stada, moli zajedno s njime na koljenih, a posred mora, Marijine pohvale, ja još vidio nisam i priznajem, da me taj prizor do dnu da potresao i blagoslovio sam Bogu, da ga se naučiti mogu.

U urećeno doba prispjesmo dne 8. tmj. rano u Jakin a na 5 sati bijasno već u željeznici, koja je brojila 40 vozova i koja nam doveze na postaju u Loreti malo iza 6. ure. Svaki hodočastnik drži u rukuh brojanice, moli i prebire je. Sipala je sitna kruška, što nam je nešto smetala redu u procesiji, ali ne pomutila bogoljubstvu pohodnog nam naruda. Ta i kako bi da ga pomuti na očigled svete kuće, tog zemaljskog obiteljista "Sine božieg". Tako na glas moleci u više skupina tko krunicu, a tko litanijske Loretanske stupisimo u crkvu, u kojoj se nahodi Marijina kruška. Nj. presvjetlost popela se odmah na propovjedaonici, da shodnimi rieci dozove naravu u pamet. Očajstva sloboda se u sv. kući i pomjeni našeg hodočastnika kao potomaka onih postjenjakovića staroga kruška, kakyi nam bijaku stari prateci i djeđovi, Bogom podarenici, da za 8 godine i 8 mjeseci posjeđuju ovu sv. kuću, što nam je tu na dogledu stala, na trsatskom brežuljku. Na to

istina je, da bijahu zastupnici Hrvata i Slovenaca Istre u prvašnjih zasedanjih, muževi popustljivi i obzirniji napram talijanskim drugovom u saboru, ali tečajem vremena razdražila je i osokolija mladje naše zastupnike uprav bozobzirnost i strast talijanskih sabor-skih većina. Naravski posljedica toga bijaše, da se jo i s naše strane sve odlučnije, sve uztrajnije odbijalo protivničke navale na naš jezik, na našu narodnost i na sve naše narodne svezinje. Zastupnici naši, koje bira danas naš narod, slediti će bez dvojebe u narodnoj borbi stope njihovih najnovijih predstavnika, zahtijevaju sve to od odlučnije, ovršivanje državnih temeljnih zakona i sva ona prava, koja uživaju talijanski suzemljaci. Jednake dužnosti i jednakna prava, to je ono, što će imati vazda pred očima naši zastupnici.

2. Naši prvaci nisu nikada ništa sakrivali pred njihovim birači, već sve, što su snovali i radili, svakomu su otvoreno kazali. Tomu svjedok su nam i posljednji mnogobrojni i mnogobrojno posjećeni sastanci birača. Ako dakle itko igra sramotnu komediju sa narodom, to su naši narodni protivnici, napose zastupnici njihovi, koji snjuju i ruju potajno i kriomici, što se ne dolikuje čestitim muževom. Rad naših zastupnika jest otvorena knjiga, iz koje može svatko saznati sve, što ga zanimati može.

Smješna je tvrdnja porečkoga listića, da prvaci i zastupnici talijanski Istre nisu protivnici našega naroda, jer da su to, da bi bili inače stvarali zakone, nego li je stvorile.

Kod nas znade i nezrelo diete, da naš narod neima niti jednoga iskrnoga prijatelja među vladajućom strankom u Istri, i da su svi zakoni, stvo-

reni u novije doba u pokrajinskom saboru u Poreču, jedino na korist Talijana, a na štetu Hrvata i Slovenaca.

3. O uspjehih, koje postigoše do sada naši zastupnici na zemaljskom saboru, ne može suditi pravedno onako strančarski list, kao što je "L'Istria". Ona znade vrlo dobro za promjene u saboru u posljednjih trih zasedanjih, jer kad tih promjena nebi bilo, ona nebi danas vapila za onakvimi zastupnici, koji bi u saboru mučke i slijepe na sve pristali, što saborska većina uspijela, nije stalno krivnja na naših zastupnicih, a da budu ti uspjesi u buduće veći, nastojati će svim silama, služeći se svim zakonitimi sredstvima, svi naši zastupnici, bili oni iz Liburnije ili okud im draga, samo da su valjano i zakonito izabrani.

4. Naš je narod u obće, a napose u Istri i na kvarneshkih otocih, mirne čudi, ljepe ponašanja i skromnih tečnja. On ne izuzivlje niti ne napada nikoga, dočim biva često izazivan i napadan od narodnih protivnika, koje nezna svagdu ni valjano snzbiti. Puka je dakle izmišljotina, da Slaveni Istre izuzivaju i napadaju Talijane, već jo istina upravo protivno.

5. Slaveni Istre izabrali su danas 8 svojih zastupnika, a da se je u dvih političkih kotarih kod izbora strogo po zakonu biraće fiducijare, oni bi ih danas bili izabrali 12. Ono 8 izabranih neće zaostati za dosadašnjima našim zastupnicima u ničem, a najmanje u odlučnom i muževnom zahtjevanju, da se zakoni vrše i da se pravica jednako svakom dieli.

Radi praznih obećanja i sladih rieči talijanske gospode neće niti može poslati naš narod u sabor onakve zastupnike, koji bi radi unišljene slike i neiskrena mira zatajili svoj narod,

svjetovanju dostignu od Sina Njezina sve one milosti, za koje ju molit budu: "ut cuncta, emissa se impetrasse laetetur". A i je svakomu hodočastniku iz očiju odseća pobožnost: vidi sam ih zaplašenih, a za nekoje saznao kasnije, da su u sv. kruši neveliki gorke krušice suze, ni od tuge ni od muke, već eto, što se tu nahode, gdje je nekoc bivao Isus, Marija i Josip. Hvala ti Bože, na tolkom daru Tvojem!

Na dva sata popodne sastasemo se svi u dvorani, gdje se čuvaju darovi poklonjeni sv. kruši. Tu nas najprije nagovori talijanski mč. o. Zocchi, pozdravi hodočastnike, spomeni kako su djedovi naši zalazili u Loreti i molili Mariju, da nam se svojem krucom opet na Trsat povrati, pa tu opet izniznu mnogoton hodočastniku suze na oči. Na to uze ponovno več Nj. presvjetlost i potaknu nas, da ona čuvstva pobožnosti, što je u Loreti probudimo, kruči ponesemo i tu živemu kako dolikuje krušnom i silnovom tako dičnih otaca. Zatim nas je svaki dobio neuspomenu po jednu blagosloviju medaljinu, pa se tim zalogom Marijine ljubavi, što ga ovjesimo o prsa, upitimo iza kratke molitve pri sv. kruču na željeznici postaju, odakle stigosmo brzovozom u Jakin a na 6 sati večer. Tu se od nas odjeliše Nj. presvjetlost gosp. biskup sa još drugom petlesetoricom, koji proslitiše put Rimu, dok se mi ob 8 uru odtisnuso parobrodi od kraja, da se uve seli i zadovoljni vratimo svojim kućama. Dužnost mi je ovde izatakuti, da je toli pučanstvo Jakina koli ono Loreta posvuda.

jer je prava sloga uz bezobzirnost i bezobraznost naših narodnih p otinika nemoguća, i jer bi onakav mir, kakva želi vladajuća struka u I-tri, značio mnušu narodnu smrt.

Lud jo dake i smješan zahtjev talijanske gospode Istre, da počini samoborštvo ova zdrava i zelenina grana našega naroda u Istri radi neiskrene sluge i umišljena mira.

Konstituiranje

novoizabranih zastupstva Volosko-
Opštine.

(Konac.)

I tada obrati se pogl. gosp. c. kr. kot.
kapetanu, proslići svrku:

I Vam, velemožni gospodine, ja ovom prilikom srdačno zahvaljujem na ljeplim rječima, kojima ste me na ovo mjesto popratili i na občenju pomoći od strane visoke vlade u težkom našem poslu, i jedino molim Vaše gospodstvo, da izvoli primiti i od moje strane iskreno občenje, da čemo ja i moji prijatelji i celi ovaj dobar narod biti visokoj vlasti zahvalni na svom onom dobru. Što nam bude mogla učiniti za ovu važnu občinu. Da pak započnemo svoj rad onako, kako se dolikuje, pozivljem Vas gospodo, da se sjete našega premilostivoga vladara Nj. Veličanstvenog cesara i kralja Franu Josipu I. izključno svi ukupno trokratni odusjevljeni: Živio!

Tonu se svj prisutni odusjevljeno oda-
zvate. Novoimenovani g. načelnici zahvali se
nakon toga u ime svoje i svojih drugova g.
barunu Reinleinu za trud u nastavljanju iz-
bornih listina i na strogo zakonitom držanju
kad izbora i predlažnje, da se ta zahvalnica
unese u zapisnik, što bje i učinjeno.

Na to usta zastupnik profesor dr. Glaz,
te uime svoje i drugova njezinskoga jezika
zahvali g. načelniku na pozdravu, uverjavajući
ga, da on u njima već od prije uživa sve
simpatije, i zaključuje občenjujući, da će on
i njegov drugovi uvek biti pripravni u svakoj
prlici g. načelniku i zastupstvu ići na ruku,
kad god se bude radio o napredku Opštine.

Iza toga ustane nač dnečni i toli simpa-
tični starina novoizabrani savjetnik g. Viktor
Tomićić, pa u svom milom i sladkom hrvats-
kom jeziku zahvali u ime svoje i drugova
na pozdravu g. načelniku, uverjavajući ga sa
tvoje i u strane njihove, da će sve svoje
sile uložiti na korist ove ljepe občine.

Pošto se sastavio, pročito i po prisut-
nim podpisom zapisnik, zaključi g. načelnik
sjednicu neđego oko 11 sati prije podne.

Poslednji iz dvorane otisan je g. notar
Pucrović (prije Pucović) baciv i opet tužan
pogled na onu stolicu, na kojom je toli uz-
disao, ali na kojoj nikako nije mogao da za-
siedne, niti će ju ikada zasjeti. Nu ako je
u duši naših šarenjaka vladala tuga i žalost,
to je vani na licima vrednijih opatijskih i
voloskih rođoljuba sjevala radost i blženstvo.
U znak narodne pobede uprkos lošem vre-
menu izvješće se zastave – hrvatske troboj-
nice – a možari gruvali, da se sve orilo.
U mjestima pako Voloskom i Opštini bilo je
kroz čitav dan vrlo živalno, a bila bi ta
svečanost jošte ljepe prošla, kad nobi bilo
za vremena. Al što je bilo, bilo je ljepe,
dobro i od srca. Živilo Volosko, živila Op-
ština! —

Od mnogobrojnih pozdrava, što su tom
krasnom prilikom stigle na gosp. dr. And-

počitanju susretalo hodočaštne. Na po-
vratku bilo je vrieme ljepe a putovanje
ugodno, kao i na dolazku. Na svakom se
parobrodu stalo opet skupno moliti Gospinu
krunicu.

Sutra dan okolo 6 sati u jutro prispjelimo
kući sv. Zdravi uzličeni s izradka hodo-
čašća. U Krku, gdje nas dočekale slav-
ljenjem zvonova, uputimo se dva po dva
pjevanjem Marijinih polivala u stolnu crkvu,
gde svečano zahvaljimo Bogu na sretnom
povratku izpjevav „Tebi Bogu hvalilimo“
i prisutvorav sv. misi. Na to se svaki
hodočašnik uputio svom domu, da dieli
prijateljem i rođakom blagoslovjene kru-
nice, što ih je nabavio u Loretu, i izpri-
povjedi sva, koja je vidio i čuo

Moram pak, da i ovdje iztknem, kako
je poslužba na parobrodi bila bezprizorna,
čistoća izgleda i ponasanje momčadi
prama hodočašnikom skladno i polovalno.

Oduševljenje, što ga je ovo hodočašće
izazvalo na naših očehi takvo je, da će
red biti upriličiti novo hodočašće, jer su
traže za ni tako učestalte, da im se nije
moguće oteti. A i škoda bi nepočeo tom
oduševljenju na ruku, gdje je očividno
kako nam stična hodočašća osvježuju u
narodu bogoljubnost, odakle nam svaka
čestitost izvira. Bože blagoslov!

Stanger, objedanat čemo obzirom na maleći
prostor, što nam je dodijeljen, samo sljedeće
brzojave:

Štajerski Gradac, Čestitamo Voloskom
Opštini na oslobođenju iz babilonskog an-
tanjstva. Živilo novi načelnik!

Poštiči, Lukinović, Metančić.

Lorenz, Sjajno, veličajnoj pobedi, očitom
dokazi čiste nepokorene hrvatske sveti, uz
višenog narodnog ponosa, te Vama, prvom
gradjanu uticnjem našeg dijamanta, odusjevljeno
čestitaju.

Lorenz.

Pazin. Uzrdna Vam čestitka na imeno-
vanju načelnika diječne nam družine hrvatske
občine. Slava svjetlosti boricom za narodne
svetinje, koje proslavite i lovoviciem oki-
tice dijamantno Volosko naše. Na mnogaja
ljetu!

Pazinski občinski odbor.

Pazin. Radujec se Vašem izboru, česti-
taju Vam

Pazinski Hrcati.

Podgrad. Čestitamo!

Rogač, Štamberger, Jenko,

Požar, Vaisel, Dr Šebesta.

Pil. — — — Živilo načelnik Stangar!

Ambrožić.

Senjska Rieka. Čestitamo srdačno na
imenovanju časti načelnika.

Polić, Kopajtić, Šterk.

Senj. Svesrdno čestitamo: Bog i Hrvati!

Senjski pravači.

Trst. Občini i Tebi čestitaju: Mandić,

Vučković, Munkoč, Jesenko, Gregorin, Cotic

Abraam, Polić, Žicic.

Zadar. Načelnika preporedjenog Volos-
koga pozdravlja

Jeretov.

Prvič.

IZBORNICI!

Previšnjim patentom od dne 26. januara 1895. razpustio je cesar i kralj istarski sabor.

Po naredbi e. kr. namjestničtva za Primorje obavili se u drugoj polovici prošloga mjeseca za novi sabor izbori izbornika ili fiducijara za izvanske obćine Istre.

Onom prigodom odlikovali su Vas, dični naši izbornici, Vaši suobčinari velikom častju, a još većim povjerenjem.

Dne 16. ovoga mjeseca pozvani ste svi izbörnici izvanskih obćina, da izaberete u svakom političkom kotaru po dva zastupnika.

Izbörnici Istre !

Neograničeno pouzdanje, koje su u Vas položili kod Vašeg izbora birači hrvatskoga ili slovinskoga jezika, valja da na dan izbora zastupnika mužki opravdate. Nitko od Vas nesmije podleći sladkim obećanjem, Judinim pjenezom ili grožnjom i strahovanju bilo čijemu.

Svi složno pristupite k izboru zastupnika, kojih imena niže navadjamo i koji uživaju odavna povjerenje svega našega naroda.

Program naš jest i program tih muževa.

Naši predloženici nastojati će i od sada svimi silami, da se strogo provede jezikovna ravnopravnost u našoj pokrajini, da bude naime hrvatski ili slovinski jezik svuda ravan talijanskemu.

Oni će se zauzimati i u buduće, da se naš puk putem crkve i škole duševno pridigne i da se poboljša njegovo tjelesno blagostanje. Naši kandidati, koje Vam toplo preporučamo, jesu :

I. Za izvanske obćine kotara Kopra:

Josip Kompare, dekan u Ospu;

Dr. Mate Trinajstić, načelnik u Buzetu.

II. Za izvanske obćine kotara Pazina :

Dr. Matko Ladinja, odvjetnik u Puli.

Dr. Dinko Trinajstić, načelnik u Pazinu.

III. Za izvanske obćine kotara Voloskoga :

Slavoj Jenko, trgovac u Podgradu :

Mate Mandić, urednik u Trstu.

IV. Za izvanske obćine kotara Lošinja (biralište Krk) :

Vjekoslav Spinčić, zastupnik naroda :

Šime Kvirin Kozulić, posjednik u Malom Lošinju.

Opažamo konačno, da naši izbörnici kotara Porečkoga i Puljskoga neće sudjelovati kod izbora zastupnika, nego će prosvjedovati proti istomu radi poznatih razloga.

U Trstu, dne 12. maja 1895.

Uredničtvo „Naše Sloge”.

Političko društvo „Edinost”.